

בית משפט לענייני משפחה בנוף הגליל-נצרת

תלה"מ 16797-09-23 ***** נ' *****

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת גלית מרגלית ביטון

התובע ***** ת"ז *****

ע"י ב"כ עוה"ד עיסא פראג'

נגד

הנתבעת ***** ת"ז *****

ע"י ב"כ עוה"ד סבאג נדאל

בעניין הקטינים:

***** ילידת 3/9/12 *****

***** יליד 14/3/16 *****

פסק דין

דברי פתיחה

סוגיית הבטחת קשר בין קטין להוריו, נחשבת עיקרון מרכזי בדיני המשפחה משום שקשר זה נתפס במרכיב חיוני בהתפתחות התקינה של הקטין מבחינה רגשית, חברתית וזהותית. קשר רציף ומשמעותי עם שני הורים מאפשר לקטין; תחושת ביטחון ושייכות, התפתחות רגשית מאוזנת, בניית זהות אישית ומשפחתית ויצירת מערך תמיכה רחב בחייו של הקטין. הזכות לקיומו של קשר היא זכות הדדית הן של הקטין כצורך בסיסי והן של ההורה להיות מעורב בחיי ילדו.

בית משפט סבור כי במקרים בהם ננקט הליך להבטחת קשר, **מימד הזמן - הוא שיקול מרכזי**. התערבות בית המשפט צריכה להיות התערבות מידית אשר אינה יכולה להידחות, תוך מתן דגש כי יש להבטיח את קיומו של הקשר בכל האמצעים העומדים לרשות בית המשפט; מהטלת סנקציות מרתיעות וכלה בבחינת העברת האחריות ההורית מהורה אחד למשנהו או בחינת הוצאה למסגרת חוץ ביתית שתאפשר קרקע ניטראלית לקיומו של הקשר.

במקרה שבפניי, צלח בית המשפט להתערב בזמן בהבטחת הקשר של הקטין ***** לאביו זאת נוכח מתן החלטות אסרטיביות אופרטיביות אשר בזכותם מקיים כיום הקטין קשר רציף עקבי ומשמעותי עם שני הוריו. לא כך הם פני הדברים ביחס לקטינה ***** , אשר שלב ההתערבות של בית המשפט בעניינה היה למצער כאשר הנתק בינה לבין אביה התקבע. ובמערכת היחסים שבין הקטינה לאימה נוצר "היפוך תפקידים" ומשכך כל ניסיונות בית המשפט לסדוק את אותו נתק לא צלחו.

במציאות קשה וכואבת זו סברו הצדדים כי בחלוף שנתיים ומחצה הגיעה השעה להניח לקטינה ולא לכפות עליה עוד תהליכי חידוש קשר בין היתר נוכח עמדתה הנחרצת וגילה המתבגר.

אין לבית המשפט אלא להסכים עם הצדדים, לקוות ולהאמין כי אולי על ציר הזמן הקטינה מיוזמתה תרצה בקשר עם אביה כאשר תראה כמה הקשר עם האב מיטיב עם אחיה הצעיר ויכול להטיב גם עמה.

החלטתי זו המסיימת ההליך בפניי באקורד צורם, מבוססת על התהליכים הבאים:

1. ראשיתו של הליך זה ביום 9/23, כאשר התובע עתר לאכוף את זמני השהות שנקבעו בפסק הדין מיום 23/11/17 בתמ"ש 40050-11-15. המותב הנוכחי קיבל את המשך הטיפול בהליך לאחר מינויו לכס השיפוט בחודש 5/24 במצב עובדתי נתון והוא; קיום מפגשים עם הקטינה ***** במרכז קשר ומפגשים עם הקטין ***** מחוץ למרכז קשר, כאשר המפגשים ממשיכים בבית האם (תוך שהצדדים שוקלים שלום בית – אשר לימים לא צלח).

2. בהליך דנא, הוגשו 2 תסקירים ועוד 4 עדכונים מפורטים מטעם עו"ס לסדרי דין. מונתה לקטינים אפטרופוס לדין שזהותה נקבעה על ידי הלשכה לסיוע משפטי.

3. הקשיים בקשר שבין הקטינים לאביהם החלו כשנה עובר למועד הגשת התביעה, לצד הפרות החלטות שיפוטיות בזמני השהות שנקבעו בהליך י"ס שהתנהל בין הצדדים קודם להגשת התביעה. במסגרת ההליך הקשר בין התובע לילדיו הקטינים חודש תחילה במרכז קשר, אט אט יצאו המפגשים עם הקטין **** מחוץ למרכז הקשר. לא ניתן היה להוציא את המפגשים עם הקטינה ***** ממרכז הקשר נוכח התנגדותה הנחרצת לכך.

4. על אף התנגדות הנתבעת, ביום 24/6/25 הוריתי על הרחבת זמני השהות עם הקטין **** כך שיכללו לינה בבית האב, הקטינה ***** שולבה בטיפול פסיכולוגי אצל ד"ר **** (שלימים הופסק), בית משפט ביקש מעו"ס לסדרי דין לבחון טיפול דיאדי אב – בת ונקבע מועד לשמיעת הקטינה על ידי המותב.

5. לאחר שמיעת הקטינה על ידי בית המשפט, לא התרשם בית משפט כי סירובה לקיום קשר עם אביה, יושב על אדנים מוצקים וכי הקטינה מפגינה טשטוש של גבולות בין הורה לילד שהובילה לבסוף גם כאמור להיפוך תפקידים, במסגרתה הקטינה מוצבת בעמדה שאינה הולמת את מעמדה ואת צרכיה ההתפתחותיים.

6. לאורך ההליך נדרש בית משפט ליתן החלטות שונות אשר יהיה בהם כדי להבטיח את הקשר של הקטין **** עם אביו. כך למשל ביום 27/3/25 ניתנה החלטה שחייבה את המשיבה בין היתר בסנקציה כספית בשיעור ל 1,000 ₪ בגין כל הפרה של זמני השהות עם הקטין ****. בית משפט הבהיר כי לא יהסס לבחון מעורבות עו"ס לחוק נוער ובחינת העברת האחריות ההורית לידי התובע בלבד ככל והאם לא תקפיד על קיום זמני השהות.

7. בהתאם להמלצת גורמי הטיפול, שולבה המשפחה ביום 24/4/25 בתוכנית טיפול משפחתי במרכז ****, הכולל מפגשים דיאדים - ילדים והורה, ההורים יעברו תהליך טיפול פרטני. המשפחה הגיעה באופן סדיר לטיפול. העבודה כללה מתן הדרכה לאב להבין את בתו, כמתבגרת, עולמה הפנימי המיוחד לאור הנתק שנמשך מספר שנים. נערכו מספר מפגשים, ניכר כי הקטינה עמדה על התנגדותה לכל קשר עם אביה אף לא הסכימה לקשר עין.

8. בחודש 9/25 הוגש עדכון נוסף ע"י העו"ס, במסגרתו דיווח על שילוב הקטינה גם בטיפול פרטני אצל הפסיכולוג הקליני ****. ניכר כי האם משתפת פעולה עם התוכנית הלכה למעשה אולם לא מבינה את רזי תכליתה.

9. ביום 10/12/25 הוגש עדכון נוסף ובו דיווח על התקדמות מזערית קלה שבקלות אשר מתורגמת להסכמתה של הקטינה לסיים מפגש טיפולי עד סופו. עוד דווח על תקופה בה הייתה נסיגה קלה לאור התערבות הקטינה שוב בעניין הנוגע לקטין **** זאת במקום לתת להוריה לגבש מתווה ולבוא בדברים זה עם זה. העו"ס הבהירה כי הרווחה תמשיך לממן מספר מפגשים מוגבל של הקטינה עם הפסיכולוג.

10. ביום 15/3/26 התקיים בפני דיון מעקב, ראיתי לנכון לקיימו בהיוועדות חזותית בשל מצב החירום. במסגרת הדיון ביקש התובע לסיים ההליך, לדבריו במשך שנתיים וחצי ניסה הוא בכל דרך לחדש הקשר עם בתו והוא מבין כיום כי אין היתכנות לכך. התובע מבין כי בגילה של הקטינה לא ניתן לכפות עליה קשר ויש דווקא לבחור לשחרר הנושא ולהתפלל כי יבוא יום והיא תחפוץ בקשר עמו.

11. דאגתו הנוספת של התובע הייתה כי לצד הניסיונות לחידוש קשר מול הקטינה, זו האחרונה מחבלת בקשר שלו עם הקטין ***** והוא מבקשת להבטיח את קיומו של קשר מיטיב זה. המשיבה לא התנגדה לסיומם ההליך.

12. בית המשפט הבהיר עמדתו לנתבעת, כי ללא הבנה עמוקה שלה את מידת הנזק שנגרם וייגרם לקטינה בגין סירובה לקיים קשר עם אביה, הן בדפוס ההתקשרות, הן בתפיסת מודל זוגיות, והן בביטחון העצמי ותחושת ערך, לא באמת ניתן לייצר תשתית לחידוש הקשר זאת לצד המשך טיפול פסיכולוגי לקטינה אשר יאפשר לה גמישות מחשבתית ואינטגרציה של רגשות.

13. במכלול האמור לעיל, אין לבית המשפט אלא לקבל את עמדתו של התובע, לא אבוש ואומר בכאב לב גדול. מכאן אני רואה לנכון לומר לקטינה ***** כי אני מאחלת לה שתשכיל בעתיד להבין את חשיבות הקשר שלה עם אביה עברה על כל הפרמטרים שפורטו לעיל.

14. בעניינו של הקטין *****, הנני קובעת כדלקמן;

- א. האחריות ההורית הנה משותפת.
- ב. כל החלטות בעניינו של הקטין יתקבלו במשותף על ידי שני ההורים.
- ג. זמני השהות של הקטין ***** עם התובע יהיו כדלקמן; מידי יום חמישי בתום המסגרת החינוכית ועד יום ו' בשעה 18:00.
- ד. בגין כל הפרה של זמני השהות עם התובע תוטל סנקציה כספית בשיעור של 1,000 ₪.
- ה. זמני השהות בתקופות החגים יהיו באופן הבא; בחג הדקלים ישהה הקטין אצל אביו ובחג הפסחא ישהה הקטין אצל האם וכך באופן מתחלף מידי שנה.

15. המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור ההליך.

ניתן היום, כ"ח אדר תשפ"ו, 17 מרץ 2026, בהעדר הצדדים.

//